

Hoofdluisprotocol

**School met de Bijbel “Het Kompas”
Scheepsbouwplein 10
2953 XM Alblasterdam**

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
INLEIDING	2
1. Het probleem luizen	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Luizenbiologie	3
1.3 Hoe kun je hoofdluis krijgen?	3
1.4 Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?	4
2. De behandeling van hoofdluis en/of neten	4
2.1 Behandelen met chemische middelen	4
2.2 Kammen met de luizenkam	5
2.3 Schoonmaken van de omgeving	5
2.4 Het verwijderen van neten	5
3. Praktische tips bij hoofdluisbestrijding	6
4. Verantwoordelijkheden bij het aanpakken van hoofdluis	7
4.1 De ouders	7
4.2 De GGD Zuid-Holland Zuid	7
4.3 De school	7
4.4 Regels en afspraken	8
5. Ouderwerkgroep	8
5.1 Inleiding	8
5.2 Opzet van een ouderwerkgroep	9
5.3 Taken ouderwerkgroep	9
Bijlagen	11
Bijlage 1: Voorbeeldbrief ouders kinderen met hoofdluis	12
Bijlage 2: Voorbeeldbrief ouders kinderen met neten	13
Bijlage 3: Voorbeeldbrief ouders twijfel luizen en/of neten	14
Bijlage 4: Voorbeeldbrief ouders van niet besmette kinderen	15
Bijlage 5: Schoolkrantartikel	16
Bijlage 6: Folder Hoofdluis	18
Bijlage 7: Werkwijze op school en overzicht leden van de Kriebelbrigade.	19

INLEIDING

Vrijwel iedere school wordt wel eens geconfronteerd met hoofdluis. Hoofdluizen zijn op zich zelf betrekkelijk onschadelijke beestjes. Ze kunnen echter wel jeuk veroorzaken waardoor kinderen gaan krabben en wondjes krijgen die kunnen gaan infecteren. Om verspreiding van hoofdluis te voorkomen is het erg belangrijk zo vroeg mogelijk maatregelen te treffen.

Om hoofdluis actief te kunnen bestrijden is het belangrijk om goede afspraken te maken over de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokkenen. De GGD heeft een procedure ontwikkeld die wij als basisschool Het Kompas in grote lijnen zullen volgen. Bij deze procedure worden ouders actief betrokken. Tevens vindt u informatie die u kunt gebruiken om voorlichting te geven aan kinderen en ouders, zoals voorbeelden van een schoolkrantartikel en brieven aan ouders.

Wanneer u vragen heeft over hoofdluis of over de procedure, kunt u natuurlijk altijd terecht bij de assistentes of de verpleegkundigen van de afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD (tel. : 078 - 6321832).

Wij wensen u veel succes bij het voorkomen en bestrijden van hoofdluis.

Het jeugdteam van de GGD.
School met de Bijbel "Het Kompas".

1. Het probleem luizen

1.1 Inleiding

In Nederland komt hoofdluis vooral bij kinderen voor. Vaak vlak na de zomervakantie. Op sommige scholen is er dan sprake van een uitbarsting. Hoofdluizen veroorzaken in principe alleen maar jeuk. Jeuk treedt soms pas na één of twee weken op. Hoofdluizen dragen geen ziekten over. Door krabben kunnen wel wondjes op de hoofdhuid ontstaan. Hierbij kunnen infecties optreden.

Over het algemeen is een besmetting met hoofdluis niet gevaarlijk voor de eigen algemene gezondheid, maar wel lastig. Het is wel belangrijk er iets aan te doen. Want als je te lang wacht met behandelen, breiden de luizen zich uit en bestaat de kans dat ook anderen worden besmet.

1.2 Luizenbiologie

De hoofdluis hoort tot de groep van insecten die als parasiet op zoogdieren leeft. Ook de klerluis en de schaamluis behoren tot deze groep. Zuigende luizen leven uitsluitend van het bloed van hun gastheer.

De luis prikt een minuscuul gaatje in de huid en zuigt het bloed op. De hoofdluis komt alleen voor bij de mens en leeft uitsluitend in de haardos op de hoofdhuid. Een volwassen wijfje is ongeveer 3mm lang (bijna zo groot als een luciferkop). Een mannetjesluis is iets kleiner. Een volwassen luis leeft ongeveer 4 tot 6 weken en legt zo'n 4 tot 8 eieren per dag: dit zijn de neten. Luizen leggen hun eieren aan de basis van het haar, bij voorkeur op de warme, donkere plaatsen op het hoofd, zoals onder de pony, achter de oren en in de nek. De neten komen na 7 tot 9 dagen uit. De nieuwe luizen beginnen dan na 7 tot 9 dagen ook met het leggen van eieren. Het is dus niet verwonderlijk dat het aantal luizen op een hoofd in korte tijd sterk kan toenemen.

De neten zijn meestal vuilwit tot geelbruin van kleur. Zij zijn ongeveer één millimeter groot en lijken wat op roos. Ze zitten echter aan de haren vastgekleefd en zijn moeilijk los te krijgen. Het verschil met roos is overduidelijk: roos zit los.

1.3 Hoe kun je hoofdluis krijgen?

Luizen kunnen niet springen en niet vliegen. Ze kunnen alleen lopen: van de ene haar op de andere haar en van het ene hoofd op het andere hoofd. Kinderen zijn het meest bevattelijk voor hoofdluis. Dit komt doordat zij bij het spelen of stoeien vaak letterlijk de koppen bij elkaar steken. Ook kunnen hoofdluizen zich verspreiden doordat ze op kragen van jassen of in shawls en mutsen zitten. Op de kapstok stappen ze dan gewoon over. Hoofdluizen houden alleen van mensenhaar. Ze komen dus niet voor bij katten of honden.

Gewone lichaamshygiëne is niet van invloed op het krijgen van luizen. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een brandschoon en kortgeknipt hoofd. Je kunt hoofdluis zelfs niet voorkomen door elke dag je haar te wassen. De kans op het krijgen van hoofdluis kun je wel verkleinen door:

- geen muts of sjaal van anderen te dragen;
- iedereen in het gezin een eigen kam te laten gebruiken;
- eventuele luizen snel op het spoor te komen door regelmatig het haar te controleren en uit te kammen met een luizenkam (verkrijgbaar bij apotheek en drogist).

1.4 Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?

Als je pas besmet bent met hoofdluis heb je nog niet veel jeuk. Jeuk is wel altijd een reden om te kijken of er hoofdluizen en neten op het hoofd te zien zijn. Iedereen kan luizen en neten herkennen. De luizen zijn met behulp van een luizenkam op te sporen. Kam de haren boven een wit stuk papier, de wasbak of een wit laken om de luizen goed te kunnen zien. Kam daarbij stevig over de hoofdhuid. Luizen zitten namelijk vlakbij de hoofdhuid. Zorg voor goed licht, anders zijn de luizen niet goed te zien. Als er luizen uit het haar komen, spoel deze dan met veel water door de gootsteen of het toilet.

Neten zitten vaak op de warmste plekjes van het hoofd: tussen de nekharen, onder de voorhoofdharen en achter de oren. Als de larve is uitgekomen blijft de lege neet op de haren achter. Het is erg moeilijk te zien of een neet nog een larve bevat of niet. Neten groeien met het haar mee, dus hoe verder de neet van de hoofdhuid af is, hoe langer geleden deze gelegd is. Neten die enkele centimeters van de hoofdhuid afliggen zijn gegarandeerd lege neten. Als de neten vlakbij de hoofdhuid zitten zijn er vaak ook luizen. Daarom moet er ook altijd worden gekamd met de luizenkam om te kijken of er ook levende luizen zijn.

2. De behandeling van hoofdluis en/of neten

Als een kind/volwassene hoofdluis heeft moet direct begonnen worden met de behandeling. De beste manier om hoofdluis te bestrijden is een combinatie van behandelingsmethoden.

Naast de behandeling met een chemisch middel zijn het zorgvuldig kammen met de luizenkam en het schoonmaken van de omgeving noodzakelijk om de hoofdluis te bestrijden

2.1 Behandelen met chemische middelen

Om hoofdluis chemisch te bestrijden kun je kiezen uit een:

- lotion (Prioderm en Noury)
- shampoo (Prioderm creme)
- spuitbus (Para-speciaal spray)

Deze middelen zijn verkrijgbaar bij apotheek en drogist. In tegenstelling tot wat sommige bijsluiters vermelden is het verstandig om de behandeling altijd na 1 week te herhalen. De hoofdhuid mag maximaal 4 maal met een chemisch middel behandeld worden. Mochten er daarna nog luizen en/of verse neten (neten dicht bij de hoofdhuid) te zien zijn, dan kan contact met de GGD opgenomen worden.

2.2 Kammen met de luizenkam

Na de behandeling met hoofdluismiddel moeten de natte haren worden gekamd. Het kammen van de haren gaat gemakkelijker als er crèmespoeling wordt gebruikt. Met de luizenkam kam je de dode luizen uit het haar. Een goede luizenkam is te koop bij drogist en apotheek. Indien de tanden van de luizenkam uit elkaar gaan staan werkt deze niet goed meer en moet een nieuwe kam worden aangeschaft.

Aanvullend op de chemische behandeling moet het haar nog dagelijks tot 14 dagen na de behandeling worden gekamd. Kam elke avond het haar uit boven een stuk wit papier of boven de wasbak. Kam daarbij dicht langs de hoofdhuid, krabben dus. Je hebt goed licht nodig anders zie je de luizen niet. Om alle haren te kammen zijn minstens 30 slagen nodig. Als je luizen vindt, spoel ze dan weg door het toilet.

Controleer alle personen die in aanraking zijn geweest met de betrokkene (ouders, broertjes, zusjes, vriendjes, burens enz.).

Bij hardnekkige hoofdluis adviseren we een metalen netenkam (bijvoorbeeld de Niskakam of de Nitcomb -M2) aan te schaffen. Met deze kam kunnen de neten worden verwijderd. (zie 3.4)

2.3 Schoonmaken van de omgeving

Om nieuwe besmetting te voorkomen moet alle tot 48 uur voor de behandeling gebruikte kleding, beddengoed, jassen, mutsen, sjaals, petten en knuffels gewassen worden op minstens 60°C. In plaats van wassen kan je de spullen ook stomen, 48 uur buiten luchten, 24 uur in diepvriezer (-18°C) leggen of een week in een afgesloten plastic zak bij kamertemperatuur bewaren. Daarna zijn de luizen dood. Klop en borstel de spullen daarna goed uit. Meubels en vloeren moeten goed gezogen worden. Deze maatregelen moeten na de tweede behandeling met het hoofdluismiddel herhaald worden.

2.4 Het verwijderen van neten

Het verwijderen van neten is een probleem apart. Door het kammen met de luizenkam en/of het gebruik van chemische middelen worden lang niet alle neten verwijderd. Met een speciale netenkam, de Niskakam of de Nitcomb-M2 (verkrijgbaar bij apotheek en drogist), lukt dat vaak beter. Als hulpmiddel daarbij gebruikt men een warme oplossing van half water en half azijn. Hiermee het haar gelijkmatig nat maken. Het haar met een kam in vier gelijke delen scheiden (van het voorhoofd naar de nek en van het ene oor naar het andere).

Bij lang haar elk vierde deel vlechten. Nu bij een deel beginnend een klein stukje haar met een gewone kam doorkammen. Daarna dit deel met de netenkam herhaaldelijk grondig doorkammen. De geelwitte neten, die in de kam blijven hangen kunnen gemakkelijk van de kam verwijderd worden als je voor het kammen de tanden van de netenkam door een wit verbandgaasje steekt. De luizen en/of neten zijn dan beter zichtbaar en makkelijker te verwijderen. Systematisch deel voor deel op deze manier behandelen.

Neten kunnen nog effectiever verwijderd worden door ze met de nagels van de haren af te stropen. Zo verwijder je ook hardnekkige neten.

Houd het haar voortdurend vochtig en let er op dat het gereinigde haar niet in aanraking komt met het ongereinigde. Hoe meer neten in de haren, des te minder haren tegelijk doorkammen.

3. Praktische tips bij hoofdluisbestrijding

Hoofdluisbestrijding is een lastige klus. Onderstaande tips kunnen u helpen:

- Lees voor de behandeling eerst goed de bijsluiter.
- Bij het gebruik van shampoo altijd eerst de fles heel goed schudden, want de werkzame stof zit onderin het flesje.
- Zorg dat de hele hoofdhuid behandeld wordt, sla dus geen plekjes over.
- Gebruik Noury/Prioderm lotion 's avonds (moet 12 uur intrekken) en laat het haar drogen voor het slapen gaan i.v.m. de onprettige geur.
- Kammen en borstels na gebruik zeer goed reinigen, eventueel in de vaatwasmachine (60°C)
- Na de behandeling gaan de luizen en neten dood, maar niet altijd meteen. Soms leven de luizen nog, maar ze zijn sloom en futloos en gaan na een tijdje wel dood.
- Heel zelden lijken de luizen niet meer gevoelig voor een bepaald middel. Lijkt Noury/Prioderm lotion niet te werken, probeer dan Loxazol en andersom. Schakel bij Para-Speciaal over op Loxazol of Noury/Prioderm lotion. Meestal is echter onjuist gebruik van het hoofdluismiddel of een nieuwe besmetting de oorzaak van het (schijnbare) falen van de behandeling.

Er is bijna geen school die zich kan houden aan het advies om kapstokhaken minstens 15 cm uit elkaar te plaatsen. Daarom valt het bij een hardnekkige luizenplaag te overwegen te adviseren om iedere jas apart in een plastic draagtasje te stoppen en de plastic tasjes aan hun hengsels aan de kapstok te hangen. Wel moeten dan gaatjes in de onderkant van de tassen geknipt worden om verstikking (bij over het hoofd trekken van de zakken) te voorkomen. Ook de zogenaamde plastic luizencape zijn effectief.

Hygiënische tips voor de school:

- reinig verkleedkleden regelmatig en gebruik ze niet in een periode met hoofdluis;
- bewaar geen pruiken/kammen in de klas;
- zorg dat speelkussens van wasbare hoezen zijn voorzien.
- Voorwerpen die niet goed gewassen kunnen worden maar wel in contact zijn (geweest) met degene die hoofdluis heeft (zoals kussens, jassen, verkleedkleden enz.) kunnen verpakt worden in een hermetisch gesloten plastic zak voor tenminste een week. De luizen zijn na die week gedood.

4. Verantwoordelijkheden bij het aanpakken van hoofdluis

Vooraf kinderen vormen een hoofdluisgevoelige groep. Voor een effectieve bestrijding van hoofdluis dragen dan ook alle mensen die veel met kinderen te maken hebben een bepaalde verantwoordelijkheid.

4.1 De ouders

Ouders zijn o.a. verantwoordelijk voor de lichaamsverzorging van hun kinderen. Als hoofdluis in de omgeving blijkt te heersen (vooral na schoolvakanties is de kans daarop vrij groot), moeten de kinderen met behulp van de luizenkam gecontroleerd worden. Ook daarna is regelmatige controle gewenst. Als een kind inderdaad hoofdluis heeft, moeten de ouders het kind behandelen. (Zie "Behandeling van hoofdluis")

Daarnaast is het heel belangrijk dat ouders de school en de ouders van vriendjes waarschuwen om verdere verspreiding van hoofdluis te voorkomen. Helaas gebeurt dit lang niet altijd, omdat veel ouders zich (ten onrechte) schamen dat hun kind hoofdluis heeft. Ouders kunnen meewerken aan een ouderwerkgroep ter bestrijding van hoofdluis zoals beschreven in het hoofdstuk "Ouderwerkgroep".

4.2 De GGD Zuid-Holland Zuid

De GGD heeft een adviserende, coördinerende en zo nodig controlerende taak ten aanzien van hoofdluisbestrijding.

Het opsporen van hoofdluis in de klas door een GGD-medewerker wordt in het algemeen niet zinvol gevonden. Het bezwaar tegen deze werkwijze is dat het altijd een momentopname is. Opsporing en behandeling is meer de verantwoordelijkheid van de ouders.

Voor een effectieve hoofdluisbestrijding is vooral de communicatie tussen ouders en school van belang met als doel: vroegtijdige herkenning en behandeling. De medewerker van de GGD kan hierbij ondersteunen, bijvoorbeeld door de ondersteuning van een ouderwerkgroep (zoals beschreven in het hoofdstuk Ouderwerkgroep) of in de vorm van schriftelijke informatie zoals een brief en een schoolkrantartikel. Deze materialen zijn in deze map opgenomen en kunnen op school worden gekopieerd. Daarnaast kan altijd advies gevraagd worden aan de GGD. In sommige, zeer hardnekkige gevallen van hoofdluis kan een verpleegkundige van de GGD op huisbezoek gaan.

4.3 De school

Wanneer er hoofdluis op school voorkomt, moet ook de school maatregelen treffen. De school is immers verantwoordelijk voor de hygiëne en het leefklimaat

op school. Leerkrachten kunnen ertoe bijdragen dat het hebben van luizen uit de taboesfeer komt door met de kinderen over luizen te praten en/of door ouders direct na een melding te informeren over hoofdluis.

Ouders kunnen geïnformeerd worden d.m.v. het verstrekken van een brief (zie bijlagen 1 t/m 4).

Daarnaast kan een poster op een duidelijke plaats opgehangen worden, waarop vermeld staat dat er hoofdluis is geconstateerd. Aangeraden wordt ook 1 maal per jaar een schoolkrantartikel te plaatsen met betrekking tot dit onderwerp (zie bijlage 5).

4.4 Regels en afspraken

Om een hoofdluisepidemie op school te voorkomen is het gewenst dat de school regels vaststelt en afspraken maakt met het leerkrachtenteam en met de ouders. Hieronder geven we enkele voorbeelden van regels en afspraken die u kunt vastleggen in het schoolwerkplan:

- Het opstellen van een standaardprocedure over hoe te handelen bij hoofdluis (zie Ouderwerkgroep en de bijbehorende bijlagen).
- Het bespreken van deze standaardprocedure met alle leerkrachten.
- Het instellen van een ouderwerkgroep die het hoofdluisprobleem in de gaten houdt (zie beschrijving in Ouderwerkgroep).
- Het regelmatig stimuleren van ouders om hun kinderen te controleren op hoofdluis en hen nadrukkelijk te verzoeken de constatering van hoofdluis door te geven aan de school.
- Het meegeven van een brief bij een melding van hoofdluis aan alle kinderen van de betreffende klas/groep (zie Ouderwerkgroep).
- Het na iedere vakantie onder de aandacht brengen van de standaardprocedure m.b.t. de benadering van hoofdluis van (nieuwe) leerkrachten en ouders.
- Het plaatsen van kapstokhaken bij voorkeur minimaal 15 cm uit elkaar.
- Het regelmatig wassen van verkleedspullen en deze niet gebruiken tijdens een hoofdluisepidemie in de klas. (U kunt de verkleedspullen ook gedurende twee weken opbergen in een hermetisch gesloten plastic zak).
- Het opbergen van de jassen in plastic tassen of zogenaamde luizencapes.

5. Ouderwerkgroep

5.1 Inleiding

Belangrijk bij de bestrijding van hoofdluis is de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de ouders en de leerkracht op het gebied van de hoofdluisbestrijding. De ervaring heeft geleerd dat goede resultaten worden bereikt wanneer ouders zelf verantwoordelijk zijn voor de controle op hoofdluis op school. De taak van de GGD-medewerkers verschuift dan ook van het zelf controleren naar het geven van voorlichting en instructie.

Het is de bedoeling via die voorlichting en instructie aandacht te besteden aan de wijze van besmetting, het zo vroeg mogelijk signaleren, herkennen en adequaat bestrijden van de hoofdluis. Het accent ligt zowel op het bijbrengen van kennis als het aanleren van vaardigheden om de hoofdluis te bestrijden.

De GGD-medewerker ondersteunt de ouders/leerkracht. Hij/zij neemt echter de zorg niet over. Door op deze wijze de doelgroep te benaderen, kan de GGD-medewerker tijd en aandacht schenken aan diegenen die niet in staat zijn de hoofdluis adequaat aan te pakken.

Een methode om de voorlichting goed te structureren is het opzetten van een ouderwerkgroep. De ouderwerkgroep kan na een instructiebijeenkomst zorgdragen voor de uitvoering van de hoofdluiscontrole en de voorlichting aan andere ouders. Hieronder wordt een richtlijn gegeven om zo'n groep te starten.

5.2 Opzet van een ouderwerkgroep

Een mogelijkheid is op een ouderavond ouders te vragen mee te doen aan de opzet van een ouderwerkgroep (zie bijlage 6). De school vraagt één ouder om de ouderwerkgroep te coördineren. Om te starten is toestemming van de ouderraad noodzakelijk.

De ouderwerkgroep wordt op een bijeenkomst door de medewerker van de GGD geïnstrueerd en begeleid. Op deze bijeenkomst wordt de werkgroep voorzien van achtergrondinformatie over de hoofdluis:

- hoe ziet de hoofdluis eruit;
- hoe krijg je hoofdluis;
- hoe spoor je hoofdluis op;
- wat doe je als je hoofdluis hebt;
- hoe kun je hoofdluis voorkomen;
- een overzicht van de verschillende middelen en methoden voor de behandeling van hoofdluis;
- de techniek van het kammen;
- de wijze van ouderbenadering waarbij ook aandacht wordt besteed aan privacy en aan informatie voor buitenlandse ouders.

De CD-rom: "Hoofdluis. een kopzorg op basisscholen" geeft goede informatie over het behandelen van hoofdluis en het opzetten van een oudergroep. Deze cd-rom kunt u lenen bij de GGD.

5.3 Taken ouderwerkgroep

De ouderwerkgroep zal na de instructiebijeenkomst zorgdragen voor de uitvoering van de hoofdluiscontrole en de voorlichting aan andere ouders. Voordat de eerste controle wordt uitgevoerd worden de ouders via bijvoorbeeld de schoolkrant of een (nieuws) brief ingelicht over de nieuwe werkwijze.

De uitvoering is als volgt:

- Bij een routine controle wordt een week van te voren in de nieuwsbrief een aankondiging geplaatst.
- Bij een hoofdluismelding worden ouders niet van te voren over de daarop volgende controle ingelicht i.v.m. de tijd die dat in beslag neemt.
- De controle vindt per groep plaats, de leerkracht als eerste.
- Het vóórkomen van luizen en/of neten wordt op de leerlingenlijst genoteerd (- =geen luizen, O=neet, *=luis)
- Afwezige leerlingen worden zo snel mogelijk alsnog gezien.
- Er wordt aan de kinderen géén melding gedaan over het wel of niet voorkomen van neten en/of luizen bij zichzelf of klasgenoten.
- Eén van de controlerende ouders geeft de namen van kinderen bij wie luizen en/of neten gevonden zijn door aan de leerkracht of de directeur van de school.
- Eén van de leden van de Kriebelbrigade belt vervolgens de ouders van die kinderen op. Ze krijgen behalve de melding ook uitleg over hoe ze het kind moeten behandelen:
 - in geval van luizen : bijlage 1 en folder GGD bijlage 6,
 - in geval van neten : bijlage 2,
 - in geval van twijfel : bijlage 3,
 - rest van de leerlingen uit dezelfde groep : bijlage 4.
- De routine controle op hoofdluis vindt minimaal 5x per jaar plaats, bij voorkeur na een vakantie en op een vaste dag, tijd en plaats. Het handigste is het om dit op school te doen.
- Nadat er een melding van hoofdluis is gekomen, wordt altijd z.s.m. een extra controle gehouden in de groep van het besmette kind en in de groep(en) van zijn/haar broertje(s)/zusje(s).

Bijlagen

Bijlage 1: Voorbeeldbrief ouders kinderen met hoofdluis

Bijlage 2: Voorbeeldbrief ouders kinderen met neten

Bijlage 3: Voorbeeldbrief ouders twijfel luizen en/of neten

Bijlage 4: Voorbeeldbrief ouders van niet besmette kinderen

Bijlage 5: Schoolkrantartikel

Bijlage 6: Folder Hoofdluis

Bijlage 7: Werkwijze op school en overzicht van leden van de Kriebelbrigade.

Bijlage 1: Voorbeeldbrief ouders kinderen met hoofdluis

betreft: hoofdluis

datum :

Geachte ouder/verzorger,

Bij de vandaag gehouden hoofdluiscontrole, door enkele ouders van de ouderwerkgroep "Hoofdluis", is gebleken dat uw zoon/dochter..... last heeft van hoofdluis. Dat kan elk kind (en volwassene) overkomen en is beslist geen schande. Het betekent zeker niet dat bij uw kind onvoldoende lichaamshygiëne in acht is genomen.

Het is wel van belang de hoofdluis direct te behandelen om verdere verspreiding te voorkomen. Hoe u dit kunt doen, staat in de bijgevoegde folder. Hoofdluismiddelen zijn verkrijgbaar bij de apotheek of drogist. Bij twee opeenvolgende besmettingen is het raadzaam om van middel te wisselen. Luizen zijn sterke bestjes, ze raken snel bestand tegen een middel. Lees de bijsluiter goed. Vergeet niet na de behandeling tenminste twee weken dagelijks met de luizenkam te kammen. Chemische middelen kunnen en mogen nooit gebruikt worden om een besmetting met luizen te voorkomen!

Indien u verdere informatie wenst over (de bestrijding van) hoofdluis verwijs ik u naar de Kriebelbrigade.

Voor alle duidelijkheid: Met de leden van de werkgroep is afgesproken dat niemand aan anderen vertelt, welke kinderen hoofdluis of neten hebben.

Met vriendelijke groet,
G. Kant

Bijlage 2: Voorbeeldbrief ouders kinderen met neten

betreft: neten

datum :

Geachte ouder/verzorger,

Bij de vandaag gehouden hoofdluiscntrole, door enkele ouders van de ouderwerkgroep "Hoofd Luis", is gebleken dat uw zoon/dochter last heeft van neten. Neten zijn de eieren van hoofdluizen. Ze wijzen dan ook op een besmetting met hoofd Luis. Neten komen na 6-8 dagen uit. De jonge luizen zijn na 14-17 dagen volwassen en gaan op hun beurt weer nieuwe neten leggen.

Iets dergelijks kan elk kind (en volwassene) overkomen en is zeker geen schande. Het betekent zeker niet dat bij uw kind onvoldoende lichaamshygiëne in acht is genomen. Het is wel van belang de neten direct te behandelen om te voorkomen dat uw kind hoofd Luis zal krijgen.

Neten kunt u verwijderen met een metalen netenkam b.v. de Niska-kam of de Nittcomb-M2 (deze zijn te koop bij de apotheek). Kam eerst het haar goed uit met een gewone kam. Maak het haar met een oplossing van 1 afgestroken eetlepel dubbelkoolzure soda (natriumbicarbonaat, verkrijgbaar bij drogist en apotheek) in een halve liter warm water of gebruik half warm water half azijn. Dit kan ook gewoon met crèmespoeling. Kam het haar plukje voor plukje vanaf de hoofdhuid heel goed door. Dit is een heel precies werkje. Blijf regelmatig kammen tot alle neten verwijderd zijn. Steek voor het kammen een verbandgaasje door de tanden van de kam, zodat de geelwitte luizeneieren makkelijk van de kam verwijderd kunnen worden. Na ieder gebruik moet het gaasje vervangen en de kam goed gereinigd worden in een afwassopje. De behandeling met de netenkam gedurende twee weken dagelijks herhalen. Daarna wekelijks blijven controleren met een luizenkam. Vergeet u ook de kleding en beddengoed niet te reinigen?

Voor alle duidelijkheid: Met de leden van de werkgroep is afgesproken dat niemand aan anderen vertelt, welke kinderen hoofd Luis of neten hebben.

Met vriendelijke groet,
G. Kant

Bijlage 3: Voorbeeldbrief ouders twijfel luizen en/of neten

betreft: twijfel bij controle hoofdluis/neten

datum :

Geachte ouder/verzorger,

Bij de vandaag gehouden hoofdluiscontrole, door enkele ouders van de 'Kriebelbrigade', is gebleken dat uw zoon/dochter..... misschien last heeft van neten of hoofdluis. Ondanks hun deskundigheid twijfelt de werkgroep of uw kind hoofdluis of neten heeft. U doet er goed aan zelf in de gaten te houden of uw kind hoofdluis heeft.

Indien u verdere informatie wenst over (de bestrijding van) neten en hoofdluis verwijs ik u naar de leden van de 'Kriebelbrigade'. Zij hebben een uitgebreide instructie gehad van de GGD en zijn inmiddels deskundig op dit terrein. Zij kunnen u desgewenst volledig informeren.

Voor alle duidelijkheid: Met de leden van de werkgroep is afgesproken dat niemand aan anderen vertelt, welke kinderen (eventueel) hoofdluis of neten hebben.

Met vriendelijke groet,
G. Kant

Bijlage 4: Voorbeeldbrief ouders van niet besmette kinderen

betreft: aanwezigheid van hoofdluis in de groep

datum :

Geachte ouder/verzorger,

Zo nu en dan komt er bij enkele kinderen op school hoofdluis voor. Dat kan ieder kind en iedere volwassene overkomen en is ook geen schande. Het is wel van belang de hoofdluis direct te behandelen om verdere verspreiding te voorkomen. U kunt hiervoor de onderstaande instructies volgen.

Op school is hoofdluis geconstateerd. Dit is ontdekt bij de routinecontrole of bij een controle nadat één van de ouders zo attent geweest is de school te informeren over hoofdluis in hun gezin. Om uitbreiding te voorkomen vinden wij het van belang u hiervan op de hoogte te stellen.

U kunt zelf uitbreiding van hoofdluis bij uw eigen kinderen tegengaan. Wij raden u daarom aan om bij uw kinderen en bij uzelf de haren te (laten) controleren. Hoofdluizen kunt u tijdig ontdekken door de haren regelmatig te kammen met een luizenkam (verkrijgbaar bij drogist of apotheek).

Als u hoofdluizen en/of neten constateert, dan kunt u deze bestrijden met chemische middelen. Vergeet niet na de behandeling tenminste twee weken dagelijks met de luizenkam te kammen. Dit is belangrijk omdat luizen sterke beestjes zijn en snel bestand raken tegen chemische middelen!!

Gebruik de chemische middelen nooit om hoofdluis te voorkomen. Beter is het uzelf en uw kind aan te leren wekelijks het haar te controleren en uit te kammen met de luizenkam. Zo kan hoofdluis tijdig worden ontdekt.

Als u neten of luizen bij uw kind vindt, wilt u dit dan altijd melden aan de school, liefst nog dezelfde dag? De ouders van de Kriebelbrigade zijn bereid nadere informatie te geven.

Met vriendelijke groet,
G. Kant

Bijlage 5: Schoolkrantartikel

Iedereen kan hoofdluis krijgen. Kinderen of ouders schamen zich er soms voor en durven het aan niemand te vertellen. Dat is jammer want het wordt dan veel te laat ontdekt, waardoor andere kinderen ook hoofdluis kunnen krijgen. Luizen kunnen niet springen of vliegen, ze kunnen alleen lopen. Besmetting kan dus alleen via direct contact. Dat verklaart waarom jonge kinderen vaker hoofdluis hebben dan oudere kinderen of volwassenen: jonge kinderen zitten vaak dicht bij elkaar, kroelen meer met elkaar enz.

Besmetting met hoofdluis heeft absoluut niets te maken met een gebrek aan hygiëne. Integendeel, hoofdluizen lijken een voorkeur te hebben voor een schone hoofdhuid!

Een besmetting met hoofdluis komt vaak voor. Op zichzelf is de hoofdluis een onschuldig beestje dat geen ernstige ziekten veroorzaakt. Wel kan het vervelende klachten geven. Als een besmetting met hoofdluis niet behandeld wordt kan deze zich razendsnel verspreiden.

Wat is het?

Een hoofdluis is een insect van 2-3 mm. groot. Hij leeft van bloed dat hij een paar maal per dag uit de hoofdhuid opzuigt. Luizen leggen na ongeveer 8 dagen eitjes in het hoofdhaar, dit worden de neten genoemd. De hoofdluis kiest voor het leggen van haar neten de warmste plekje: achter de oren, in de nek, onder het elastiek van vlechten of staarten, onder de pony. De neten komen na 6 tot 8 dagen uit. Na 7 tot 10 dagen zijn de jonge luizen volwassen en gaan zij op hun beurt weer neten leggen.

Hoe ontdek je dat je hoofdluis hebt?

De volgende verschijnselen kunnen zich voordoen:

- Jeuk op het hoofd: dit wordt veroorzaakt door het zuigen van bloed door de luizen;
- Kleine grijs of bruin gekleurde beestjes in het hoofdhaar of op de hoofdhuid;
- Kleine wit/grijze bolletjes (de neten), per stuk vastgeplakt aan een haar, dicht bij de hoofdhuid.
- Zand of roos zit los op de hoofdhuid, neten kleven vast aan de haren.

Wat kun je eraan doen?

- Kijk iedereen in huis na op hoofdluis en vergeet uzelf niet.
- Behandel iedereen die luizen of neten heeft tegelijkertijd met een hoofdluisbestrijdingsmiddel. Bij alle hoofdluisbestrijdingsmiddelen is het belangrijk de behandeling na 1 week met hetzelfde product te herhalen! (Dit geldt voor alle producten, ook al staat dit niet of anders in de bijsluiting!) Het is raadzaam om tijdens de behandeling zwemles over te slaan. Chloor deactiveert het antiluismiddel.

- Kam elke dag de haren met een luizenkam of stofkam. Het is aan te bevelen door te gaan met kammen totdat minstens 14 dagen geen luizen meer gevonden zijn. Verdeel het haar in plukjes en kam deze plukjes goed door. Leg er een witte sloop of papier onder zodat u eventuele luizen goed kunt zien. Als u een plukje gekamd heeft, houd het dan apart van de ongekamde delen.
- U kunt een gaasje over de kam doen, de kam wordt minder vies en is gemakkelijker te reinigen. Het is belangrijk de gebruikte kammen dagelijks goed schoon te maken en ze te ontsmetten met 70% alcohol of een uur laten weken in puur hoofdluisbestrijdingsmiddel of ze in de vaatwasser (60 graden) te wassen of 30 minuten in een hete droger te doen.
- Was het beddengoed, pyjama's, knuffels, mutsen, sjaals, jassen en dergelijke op minimaal 60 graden. Vergeet ook haarlinten, elastiekjes en ook barbies niet.
- Moeilijk wasbare materialen één week opbergen in een goed afgesloten plastic zak. Deze na afloop goed luchten en uitborstelen.
- Zuig en borstel de meubels, matrassen, autostoelen en vloerkleden grondig schoon en gooi de stofzuigerzak vervolgens weg.
- Meld op school dat uw kind hoofdluis heeft. Zo kunnen andere ouders tijdig geïnformeerd worden.
- Het is van belang alle handelingen op één dag te verrichten om verdere besmettingen te voorkomen.

Hoe kun je de kans op besmetting verkleinen?

De kans op besmetting kunt u proberen te verkleinen:

- Hang jassen niet te dicht bij elkaar of stop ze in een plastic tas of luizencape. Ouders worden geadviseerd een luizencape aan te schaffen bij de Rivas.
- Gebruik niet elkaars muts, sjaal, hoofdkussen, kam of borstel (bijvoorbeeld na het schoolzwemmen of gymnastiek).
- Controleer de haren van kinderen regelmatig met een luizenkam.

Meer informatie

Als u vragen heeft of als ondanks alle inspanningen de luizen hardnekkig blijven terugkomen raadpleeg dan een medewerker van het jeugdteam van de GGD Zuid-Holland Zuid. Tel nr: 078-6321832.

Bijlage 6: Folder Hoofdluis

Op school zijn een aantal folders aanwezig waarin het hoofdluisprobleem nogeens wordt toegelicht. Deze folders worden niet meer gedrukt, wel is deze folder te downloaden via de website www.ggdzhz.nl onder informatie voor scholen/hoofdluis.

Bijlage 7: Werkwijze op school en overzicht leden van de Kriebelbrigade.

Naast wat in bovenstaand protocol staat, ondernemen wij de volgende acties om besmetting te voorkomen:

- Alle kinderen hebben zo mogelijk een antiluzencape met hun naam erop. Hierin stopt iedereen zijn of haar jas. Deze cape gaat mee van groep 1 tot groep 8.
- Leerkrachten hebben weinig bemoeyenis met de capes. Leden van de kriebelbrigade en de ouders van de kinderen zorgen dat de kinderen hun jas in de capes kunnen doen. Naar gym ed worden de capes niet meegenomen.
- In de week na de zomer-, de herfst-, kerst-, voorjaars- en meivakantie worden alle kinderen van school gecontroleerd op aanwezigheid van luizen.
- Deze controles worden aangekondigd in de nieuwsbrief.
- Twee weken later volgt een tweede controle van de groepen waarin besmetting voorkwam.
- Ouders van kinderen met luizen worden gebeld door de directeur.
- Ouders van kinderen met neten krijgen een brief, ook de overige kinderen uit die groep krijgen een brief met de mededeling dat in die groep luizen of neten geconstateerd zijn.
- Wij rekenen dan op uw medewerking de luizen en of neten adequaat te verwijderen. Vooral kammen met een speciale kam wordt geadviseerd.
- Ook de leerkracht van de groep wordt geïnformeerd.
- Niemand spreekt over de aanwezigheid van luizen of neten, niet met kinderen en niet met ouders. Er wordt discreet gehandeld.
- Na melding door ouders wordt de Kriebelbrigade ingelicht. Ook de leerkracht waarin betreffende kinderen in de groep zitten.
- Bij één melding wordt een groepscontrole uitgevoerd en krijgen alle kinderen uit die groep een brief mee waar de aanwezigheid van luizen wordt bekendgemaakt.
- Bij twee of meer meldingen wordt een schoolcontrole uitgevoerd.
- In vakanties worden de verkleedkleden bij de kleuters in afgesloten plastic zakken bewaard.

Leden van de Kriebelbrigade per 31 augustus 2010:

- Annemiek Quellhorst 078-6933103
- Cynthia Prins 078-6919376
- Dian Sieben 078-6918799
- Corinne Huijgen 078-6930552
- Nicole de Jong 078-6915248
- Karin Elstak 078-6930525
- Jolanda Schel 078-6931198